

lumină și bucurie

COLINDELE DE CRĂCIUN

Colindele în istorie

 Datina colindatului la poporul român este străveche, avându-și obârșia în zorii formării sale în vatra vechii Dacii. Chiar dacă nu poate fi precizată cu exactitate data apariției acestui obicei, totuși conținutul poetic-literar al colindelor indică faptul că ele sunt creații vechi, izvorâte din istoria creștină și românească, unele chiar înaintea formării poporului nostru.

 La început, colindele au circulat prin viu grai, ele fiind consemnate în scris și notate muzical, mult mai târziu, îndeosebi pe filele cărților de strană, pe Ceasloave și Minee, dar strânse și în colecții de colinde și predate de dascălii din biserici.

 Cele mai ample informații le găsim în memoriul pastorului **Andreas Mathesius din Cergăul Mic**, județul Alba (septembrie, 1647), în care protestează împotriva „valaohilor” care nu vor să învețe psalmii și continuă să cânte de Crăciun colinde învățate din strămoși. El dă, referitor la învățarea colindelor și la desfășurarea colindatului, date care arată că timp de trei secole obiceiul, în ansamblul lui, s-a schimbat foarte puțin.

 Despre obiceiul colindatului vorbește și arhidiaconul **Paul de Alep**, care, între 1650-1660, l-a însoțit pe patriarhul Macarie al Antiohiei în Principatele române. Descrierea se referă mai mult la sărbătorirea Crăciunului de către boieri și cler. Interesantă este și mențiunea pe care o face despre colindatul lăutarilor.

 Dimitrie Cantemir, în *Hronicul vechimei româno-moldo-vlahilor* (1719-1720), amintește despre colinde, voind să stabilească o legătură între refrenul *Ler* și Aurelian împăratul.

 Asemenea baladelor, colindele au o deosebită valoare documentar-istorică, pentru că oglindesc viața sufletească a strămosilor noștri mai apropiați, iar unele, chiar a strămoșilor din timpul formării noastre ca popor creștin.

Sărbătorile Nașterii Domnului, Anului Nou și Bobotezei au în viața creștinilor o semnificație aparte. La aceasta contribuie, într-o mare măsură, tradiția veche a colindelor, care înfățișează evenimentul minunat al venirii în lume a Fiului lui Dumnezeu întrupat. Colindele prezintă o valoare neprețuită prin originea și mai ales prin vechimea lor. Ele reprezintă cântecul nostru strămoșesc și una din cele mai vechi forme de manifestare a folclorului religios românesc.

Stiați că?

Cuvântul *colind* are o semnificație aparte, chiar dacă ne este prea puțin cunoscută astăzi: cântec de rugăciune și bucurie.

Colindele se cântă în cor, împreună, în stare de comuniune pentru că persoanele care le cântă, copiii, tinerii sau vârstnicii reprezintă cetele de îngeri care au cântat la nașterea Mântuitorului în Betleem: «*Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace, între oameni bunăvoire*» (Luca 2,14).

Colindele ne arată pe Dumnezeu ca fiind călător, pelerin. El ne caută și ne cere să-L primim. Iată de ce colindatorii merg din casă în casă, vin spre noi și ne întreabă dacă îi primim: «*Primiți colinda? Primiți colindătorii?*»

Citarea „ramurii”/„florii de măr” în colinde, avea rostul de a transmite omului calități atribuite plantei: energie și vigoare și este înrudit cu obiceiul sorcovitului de Anul Nou.

Tradiția cere ca flăcăii sau copiii care colindă să fie organizați în cete. Se colindă în tot satul. Gazda casei colindate este întotdeauna întrebată dacă primește colinda. Se cântă întâi o colindă la ușă sau la fereastră, prin care se vestește sărbătoarea, apoi ceata intră în casă, unde mai cântă alte colinde. În casă, colindătorii sunt așteptați cu darurile pe masă. La sfârșit, se mulțumește gazdelor. În ziua Ajunului de Crăciun doar copiii și flăcăii umblă cu colinda, dar, începând din ziua Crăciunului (25 decembrie) și încheind cu Boboteaza, gospodarii sunt cei care colindă pe la vecini sau rude.

Maica Domnului

 Maica Domnului este prezentă în majoritatea colindelor românești, alături de Fiul său iubit, Mântuitorul Hristos. Credincioșii o numesc pe Maica Domnului „Curata”, „Preanevinovata”, „Fecioara Maria”, „Lumina preasfântă”, „Precista blagoslovită”.

 Colindele religioase o înfățișează pe Maica Domnului ca mijlocitoare pentru credincioși și rugătoare pentru neamul omenesc, în versuri de o rară frumusețe.

Moș Crăciun

 Adevăratul înțeles al lui Moș Crăciun se află în iubirea părintească a lui Dumnezeu-Tatăl, iubire care se arată în lume prin nașterea Fiului Său Celui veșnic, Iisus Hristos. «*Moș Crăciun e Tatăl vostru și e Dumnezeuul nostru*», ne spune un vechi colind (*Colindul Sfântului Andrei*).

 Moș Crăciun străbate întunericul și frigul într-un mod minunat și aduce lumină și căldură în suflete, prin iubirea sa milostivă, smerită și darnică.

 El ne îndeamnă să fim buni, să răspundem bunătății lui Dumnezeu cu bunătatea noastră față de El și față de semenii.